

Mortellaro: het bela koecomfort en beha

Goede klauwgezondheid is de basis voor het goed functioneren van koeien. Kreupelheid bij koeien heeft een negatief effect op de voeropname, melkgift, vruchtbaarheid, levensduur en het welzijn van de koeien. Gezonde koeien leven langer, geven meer melk en er is minder vervanging nodig. Dit leidt tot lagere kosten voor opfok, arbeid, mest en voer. Zo krijg je grip op klauwen op het melkveebedrijf.

Digitale dermatitis (Mortellaro) is wereldwijd de belangrijkste infectieuze oorzaak van kreupelheid bij melkkoeien. Door een goede aanpak, slagen de beste bedrijven erin om minder dan 10 procent van de koeien met digitale dermatitis te hebben. En minder dan 1 procent van de koeien heeft actieve letsels.

Hygiëne van de stalvloer en comfort van de ligboxen

Verhogen van het comfort van de ligboxen zorgt ervoor dat de koeien meer uren per dag liggen. Koeien die liggen belasten hun klauwen niet en staan niet met hun klauwen in de mest. Daarnaast is alles wat bijdraagt aan de hygiëne van de ondervoet gunstig voor de beheersing van digitale dermatitis. Concreet betekent dit het regelmatig schoonmaken van de stalvloer, vergeet hierbij de doorsteken niet. Ook de stalvloer rond de drinkbakken en bij het voerhek verdienen aandacht. Vanzelfsprekend dienen ook de ligboxen regelmatig schoongemaakt te worden. Een goede stalventilatie helpt om vocht af te voeren en de vloer en ligboxen droog te houden. Voldoende uitlaat, vaak via de nok van de stal, is de drijvende kracht van natuurlijke ventilatie, net zoals een schoorsteen bij een haardvuur. Overbezetting van de ligboxen, het voerhek, de drinkbakken, krachtvoerbox en melkrobot zorgen ervoor dat koeien meer en langer staan te wachten tot ze aan de beurt zijn. Doorgaans hebben de vaarzen het eerste en meeste last van de nadelige effecten van overbezetting.

Controle van de klauwen

Gezonde klauwen hebben een goede klauwhoek waardoor de typische plaats van digitale dermatitis, op de overgang van balhoorn en huid, minder in contact komt met de mest. Recent onderzoek toont aan dat het preventief controleren van de klauwen een belangrijke factor is in het verminderen van de kosten van kreupelheid in het koppel. Door de klauwen regelmatig te

controleren en indien nodig te bekappen, blijven de klauwen in optimale conditie. Een vuistregel hiervoor is dat iedere klauw minstens twee keer per jaar moet worden gecontroleerd. Dit kan tijdens een koppelbekapping of tijdens strategisch bekappen. Bij een koppelbekapping worden alle dieren op één dag gecontroleerd. Bij strategisch bekappen worden periodiek, bijvoorbeeld wekelijks, de droge koeien en koeien die 80 tot 100 dagen aan de melk zijn gecontroleerd. Vergeet niet om de bevindingen tijdens het controleren van de klauwen te registreren.

Behandeling van kreupele koeien

Om kreupele koeien de grootste kans op herstel te geven, moeten ze in het vroege stadium van de kreupelheid worden gezien en behandeld. Eens per twee weken de hele koppel beoordelen op kreupelheid is een goede start. Dieren die kreupel worden

ng van hygiëne, ndeling

gezien, moeten diezelfde dag nog behandeld worden in de bekapbox. Registreer en analyseer de bevindingen tijdens het behandelen van de kreupele koeien.

Koppelbehandeling heeft het grootste effect op de infectiedruk voor digitale dermatitis op het bedrijf. Hiervoor kunnen de koeien eerst in de melkput worden gescreend op de aanwezigheid van actieve letsels. Dit gaat het makkelijkst als de poten eerst worden schoongespoten en er een hoofdlamp en spiegelkje worden gebruikt.

Actieve letsels van digitale dermatitis zijn rood en vaak pijnlijk bij aanraking. Ze hebben het meeste impact op de productie en dierenwelzijn. De behandeling van deze actieve letsels heeft de beste resultaten als je onderstaande stappen volgt.

- 1. Wondtoilet:** reinig alles onder de bijklauwtjes met water tot alle mest weg is en droog de poot daarna.
- 2. Antimicrobieel product:** breng een antimicrobieel product aan op het letsel van digitale dermatitis. Er zijn voldoende antibioticumvrije middelen beschikbaar. Diergeneesmiddelen geregistreerd voor de behandeling van digitale dermatitis hebben de voorkeur. Bij onvoldoende resultaat en op advies van je dierenarts kan hiervan worden afgeweken.
- 3. Verband:** Meerdere onderzoeken tonen aan dat de behandeling van digitale dermatitis met verband de grootste kans op genezing geeft. Voorwaarden voor het gebruik van een verband zijn dat de hygiëne op het bedrijf goed is, dieren met verbanden niet door het voetbad gaan en dat het verwijderen van de verbanden niet wordt vergeten.

Het optimale verband bestaat uit volgende lagen:

- een wondpad met een waterafstotende laag
- een laag watten
- een elastisch verband
- een buitenste waterafstotende laag

Het verband moet drie tot zeven dagen blijven zitten. Des te beter de hygiëne, des te langer een verband kan blijven zitten. Indien het letsel bij de verbandwissel nog steeds actief is, moet het opnieuw worden behandeld volgens bovenstaande stappen.

- 4. Pijnstilling:** Het toedienen van een niet-steroïdale ontstekingsremmer aan kreupele koeien met digitale dermatitis zorgt ervoor dat ze sneller weer goed lopen. Bij verse koeien zal deze behandeling ook een gunstig effect hebben op de melkproductie. Voorbeelden van middelen die kunnen worden gebruikt zonder wachttijd voor de melk bij melkkoeien zijn ketoprofen en carprofen.

Letselfs die na drie keer behandelen nog niet genezen zijn, moeten door de dierenarts gecontroleerd worden.

